

אור מופלא

ארעות בגנים לאור תורת מרן אור שבעת הימים הבעל שם טוב ותלמידיו הק' זיע"א

נראה אור

אמרות קודש ופנינים יקרים על פרשת השבוע

אדם כי יהיה בעור בשרו (ג, ב) תענוגי שבת מהפכין הנגע לענג

במדרש (ויקרא טו, ד) כששמעו ישראל פרשת נגעים נתייראו אמר להם משה אל תתייראו אלו לאומות העולם, אבל אתם לאכול ולשתות ולשמוח וכו'. ולכאורה אינו מובן, הכי זהו תכלית עבודת הישראלי בעולם לאכול ולשתות ולשמוח אתמהא, הוי ליה למימר אבל אתם לעסוק בתורה ועבודה. **אלא** הכוונה לאכול ולשתות על סעודת שבת דכתיב (ישעי נה, א) וקראת לשבת ענג, כי בסעודת שבת נתהפך נגע לענג, וכנודע אין ברע למטה מנגע ואין בטוב למעלה מענג. זה כששמעו ישראל פרשת נגעים נתייראו, אמר להם משה

אל תתייראו אלו לעכויים, אבל אתם לאכול ולשתות ולשמוח בעונג שבת לנוח בו ולשמוח בתענוג אכול ושתו, שישאל מהפכין הנגע לענג שבת וכל הנגעים לתענוגי שבת. (דברי ישראל)

ומראה הנגע עמוק מעור בשרו (ג, א)

הנגעים מרמזים על הנגעים הפנימיים שבלב האדם

אחיי אבינכם מעט מה שמרומז במראות הנגעים להכהן, והוא שאומרים הרופאים שכל החולשות והנגעים שבאם של האדם באים מן המאג'ין [קייבה], כשנתקלקל המאג'ין באיזה מאכל או באויר, אזי באים לאדם חולאים ונגעים. לכן הרופאים כשבאים להחולה לרפאות אותו מן הנגע מקודם הוא נוטל לו איזה סממנים להדיח ולנקות המאג'ין היטב, ולאחר כמה ימים בהבנת שכלו שבמין שהמאג'ין חזר לקדמותו, מרפא אותו בדבר קטן.

כן הנגעים היו שמראים אותם להכהן, שהנגעים באים מהרע שבתוך הלב, ועל ידי העינים כמ"ש (ירושלמי ברכות א, ה) עין רואה ולב חומד. ומראים את הנגעים להכהן, ורואה בשכלו שמראה הנגע עמוק מן עור הבשר, ובא מעקמימות שבלב, ולזה כתיב והנגע עמוק מן העור. והנגע בא על ידי עינים שכתוב ועיני הנגע, זה הנגע בעינים, שעין רואה ולב חומד, ופגם בעינים. וזה ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם (במדבר טו, ט), שעין רואה ולב חומד. למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדושים לאלקיכם ממש שיש בכם, וזה אני ה' אלקיכם אמת, שזה אמת שאני ה' אלקיכם שיש בכם ממש, וד"ל. (אור יצחק)

וראה הכהן והנה כסתה הצרעת את כל בשרו וטהר את הנגע כלו הפך לבן טהור הוא (ד, ב)

כשנשבר לבו בקרבו נעשה טהור

בשם הרב הצדיק הקדוש מו"ה יצחק [מראדוויל] זללה"ה דהנה ידוע דצרעת בא בעון לשון הרע וכן פירשו, והנה כסתה וכו' אף על פי כן וטהר כלו הפך כיון שהפך לאדם אחר, לב"ן ר"ת ל'בו ב'קרבו נ'שבר, טהור הוא. (רי"ן דאורייתא)

עין ארץ ושני תולעת ואזוב (ד, ד) להשתמש בנאה וענה במדה מדויקת

מהרב הצדיק מאפסא נ"י: למה היה צריך להביא עץ ארז ושני תולעת ואזוב. אזוב, רמז שישפיל עצמו כאזוב כפרש"י ז"ל. אמנם היה צריך גם ארז, להגביה עצמו למילי דשמיא, על דרך ויגבה לבו בדרכי ה', ואזוב להשפיל עצמו למילי דעלמא. אמנם צריך בזה חוט המשקל להכריע במשקל כמה מהגבהות לעבודת ה' וכמה מהשפלות למילי דעלמא, וכמו חוט הלשון של המשקל ששוקל בו הצריך לעמוד באמצע שלא להכריע לכאן ולכאן אפילו כחוט השערה, ולזה רמזו השני לתולעת, שהביא עם הארז והאזוב. (שפתי צדיקים)

שורש הרפאה הוא בסדרא זו

בסדרא הזאת נרמז שורש הרפואה בפסוק (ויקרא יד, א) 'והנה נרפא נגע הצרעת מן הצרוע', דהנה נשתנה לשון הרפואה בפסוק זה מכל פסוקי הרפואה כמו (שמות טו, כ) כל המחלה אשר שמת' במצרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך, וכמו (דברים ז, טו) והסיר ה' ממך כל חולי, ששם כתיב ענין הרפואה בלשון שלא יהיה מחלה כלל, וגם המחלה המתהוות ח"ו מסיבת קלקול הנפש יסיר ה' מאתנו, ונתנה בכל שובאינו, וכאן כתיב 'נרפא נגע הצרעת מן הצרוע', היינו שעצם שורש הקלקול שהוא סבת המחלה יתרפא ויתתקן בשורשו.

הזמן מסוגל לתקן את הכל

ההקב"ה הרוצה בתשובה ומקבל שבים, נתן לעם ישראל את הימים הקדושים האלו לתקן את נפשו מכל סיג ופגם, ועל כן בימי הספירה קוראין בתורה כל הפרשיות של נגעים, טומאות, ומומין, שהזמן מסוגל לתקן את הכל. (בית אברהם, בחוקת)

זאת תהיה תורת המצוה כיום טהרתו והכא אל הכהן (ד, ב) טהרה ע"י הכהן - לעשות היפך ממעשהו שלו

ענין טהרת המצוה על ידי הכהן, דהנה צרעת בא על עוון לשון הרע, זה המדבר לשון הרע אומר אמת, שאינו יכול לסבול מה ששמע שחבורו דיבר עליו סרה ולכן מספר לו, ומדת אהרן הכהן ע"ה היה להיפך, לרדוף שלום אפילו בין שני שונאים, במה שסיפר מאחד על חברו דברים שלא אמר אותם מעולם, ועל ידי זה היה מעורר בהם אהבה ועשה שלום ביניהם. ואמרה התורה לתפלתן של צדיקים, עונשו של המגיד אמת, שרפואתו תהיה ע"י הכהן הרודף שלום, שמוכרח להגיד שקר כדי להביא לידי שלום. (הזהר"ק רבי חנוך הענין הכהן מאלכסנדר זיע"א)

המכין עצמו לקראת זמנים נעלים, זוכה לקבל השפעתם מלעילא

ויש להבין שהרי הוא לא בא אל הכהן שהכהן הוא עדיין בתוך המחנה כמ"ש בסמוך ויצא הכהן אל מחוץ למחנה, ונראה כי רמז יש בדבר שתחילה יש לו להתעורר מעצמו ויכוון לבו להיות טהור ולבוא אל הכהן אף שעדיין אינו רשאי לכנס אל המחנה מ"מ מחשבתו להיות בתוך המחנה ונחשב כאלו הוא שם, כמו שדייק כ"ק **אבי אדומ"ר** זצלה"ה מהמשנה עירובין היה מכיר אילן או גדר ואמר שבייתי בעיקרו נחשב כאלו הוא שם וקנה שם שבייתי, ורק אז יצא הכהן אליו אל מחוץ למחנה, וכענין דבאתערותא דלתתא דברישא מעוררין אתערותא דלעילא, ואפשר שגם במעשה הוא מתקרב אל החומה ברישא דבלאו הכי בודאי הוא יוצא מתוך אהלו לקראת הכהן שהכהן איננו

אור חדש

אמרות קודש מרועי החסידות בדורינו

אמרות קודש

מכ"ק אדמו"ר מלעילא ירושלים שליט"א

איתא במדרש בטעמא דמלתא מדוע נולד האדם ערל ולא נולד מתחילה בשלימות, כיון שרצון השי"ת היה לזכות את ישראל במצות ברית מילה. ובספיה"ק **קדושת לוי** איתא בדבר הקושיא הידועה, דלכאורה מהו השייכות בין 'אשה כי תזרע' להמשך הפסוק 'ביום השמיני ימול בשר ערלתו', דמהו ענין דיני אשה הצריכה לטהר עצמה לדיני ברית מילה. וכתב לבאר ע"ד העבודה, בהקדם ביאור ענין מידת הרחמים שיש בה שני ענינים, החלק הראשון שבא מכח אתערותא דלעילא של מדת השי"ת רחום וחנון, והחלק השני הוא הרחמים הנשפעים מכח אתערותא דלתתא, אשר עם ישראל מבקשים רחמים מלפני הבורא

יתברך שמו בתפילה ובתחנונים שיתמלא רחמים על עם סגולתו וימלא משאלות ליבם לטובה ולברכה. והנה 'אשה' מורה על העולמות העליונים שהם נשפעים תמיד מכח אתערותא דלעילא, ו'אשה' כי תזרע 'היינו בזמן שאין ההשפעות מכח אתערותא דלעילא, אלא בזמן הזריעה שאדם זורע ע"י פעוליו בכח אתערותא דלתתא. **בזה** מבאר הכתוב דבשעה שאשה כי תזרע וההשפעות באים מכח אתערותא דלתתא אז מתקיים וילדה זכר, היינו שנשפעים הרחמים והחסידים במדרגה הנעלה יותר שהוא בבחינת 'זכר'. והמבואר שהרחמים והחסידים הנשפעים מכח אתערותא דלתתא אצל המה חביבים אצל השי"ת בחיבה יתירה, וכמו שאמרו חז"ל שהקב"ה מתאוה לתפלתן של צדיקים, ולפיכך כשאדם פועל ע"י אתערותא דלתתא ההשפעה גדולה יותר.

וזהו הקשר בין 'ברית מילה' לאשה כי תזרע, דמצינו בדברי המדרש הנ"ל על ענין מצות מילה שרצונו של המקום לזכות את ישראל במצוות ומעשים טובים משום שהקב"ה מתאוה לתפלתן של צדיקים, ביאור הדבר הוא דכיון שהקב"ה מתאוה לתפלתן של צדיקים אזי תיקן להם לישראל שהברית מילה יבא מכח אתערותא.

הרי עתה זימרו כאן את הזמר הקדוש י-ה אכסוף, ובשעה שזימרו עלה בדעתו שענין האתערותא דלתתא מרומז בזה הזמר, דאומרים שם בזה הלשון 'משוך נעם יראתך לעם מבקשי רצונך', ולכאורה הרי אין לנו איזהו השגה כלשהו בקדושת המדרגה העליונה של 'נעם יראתך', והאיך אנחנו יכולים לבקש את המדרגה הגבוהה הזאת, אלא דזאת אנו יודעים שכדי לבוא לבחינה זו של 'נעם יראתך' יש להיות בין ה'מבקשי רצונך', ורק על ידי אתערותא דלתתא אפשר לבוא למדרגה נעלה זו.

נכנס לאוהל המצוה להתטמאות בביאתו אל אהלו, ובכן איננו רחוק לומר שהוא יוצא מאהלו ומתקרב אל החומה ברישא, וזה לימוד לכל אדם שלעומת שהוא מכין עצמו לפני זמנים המקודשים ומכיון את לבו להיות טהור זוכה להשיג טהרת הרגל מלעילא. (שם משמואל, תרע"ו)

והתגלה (ג, א)

מעשה בחסיד שהתאונן לפני הרה"ק רבי חנוך הענין
מאלכסנדר זע"א, כי זה זמן רב שהוא סובל משיעור,
וכבר דרש ברופאים ולא הועיל. השיב לו הרה"ק: הרי
בפרשת השבוע [תוריע] נאמר 'והתגלח' - קרי ביה 'היס-
גלח' (היס - שיעול, גלח - כומר), 'שתעל הכומר ולא אתה.
הדבר יצא מפ"ק והחולה נתרפא כליל. (שיח שרפי קודש)

והעמיד הכהן המטהר את האיש המטהר ואתם לפני ה'
פנח אהל מועד (ד, א)

שמעתי בשם הרב הקדוש המפורסם מו"ה ירחמיאל זע"ע
מפרשיסחא שכיבד את הגאון הקדוש ממאגליניצא זע"ע
שבא אליו לפרשיסחא על שבת קודש פרשת 'תזריע'
מצורע' וכיבדו לומר תורה, והרב הקדוש ממאגליניצא לא
רצה לסרב, ואמר מענינא דפרשה על הכתוב והעמיד
הכהן המטהר את האיש המטהר ואתם לפני ה' פתח אהל
מועד. ופירש, והעמיד הכהן המטהר, נקרא הכהן הצדיק
כמבואר בזוהר הקדוש 'המטהר' את נפשות ישראל,
היינו כונתו היה על הרה"ק הר' ירחמיאל מפרשיסחא
שבא אליו שהוא בחינת הכהן המטהר נפשות ישראל.
את האיש המטהר, נקרא האיש הצדיק המטהר נפשות
ישראל, אך אינו צדיק גדול כל כך לקרוא בבחינת כהן
המטהר, רק על כל פנים איש המטהר, ולהיותו גם הוא
מטהר נפשות בני ישראל. ואתם, היינו אותם אנשים
הבאים ומסתפחים עם האיש המטהר כנוכר, כי הרבה
אנשים באו אז עם הרב הקדוש ממאגליניצא זע"א אתו
עמו לפרשיסחא. והעמיד אותם לפני ה' פתח אהל מועד,
היינו שהצדיק הגדול בחינת כהן המטהר לקח את איש
המטהר ואנשיו והעמיד אותם לפני ה' במדרגה גבוהה
להעלותם ולזככם. ובוזה גם כן יצא ידי חובת אמירת דברי
תורה כאשר נצטווה והגיד בחכמתו מענינו.

(דברי תורה - מונקאטש, מהדו"ב, כג)

כנגע נראה לי בכית (ד, לה)

הרה"ק רבי אברהם מרדכי מפניטשוב זע"א היה
מסתופף בצל הרה"ק הרבי מלובלין זע"א, ושלוש בנות
שהגיעו לפרקן היו לו, אך לרש אין כל להוצאות נדוניה
וחתונה. אשתו הצדקנית הייתה משדלתו בדברים
ומתחננת לפניו להזכיר מצבו הגשמי לפני הרבי, אך
בבואו לפני הרה"ק וזחה עליו קדושתו והיה מסיח דעתו
ושוכח מהצטרכויותיו. פעם אחת החליטה אשתו לנסוע
עימו, ובהיותם שם להזכירו להיכנס אל רבו אודות מצבם
הקשה, והרה"ק הגיש פתקה להרה"ק, בה פירט
הצטרכויותיו להוצאות הנישואין של בנותיו, כאשר ראה
הרה"ק במה דברים אמורים התרעם על הרה"ק
מפניטשוב על אשר עד עתה לא הזכיר לפניו מענין זה.
נענה הרה"ק מפניטשוב ואמר: חשבתי לוודאי שהרבי
יודע זאת ברוח קדשו, ומה לי להזכיר זאת. אמר לו
הרבי: לא כן היא, מצינו בנגעי אדם היינו בנגעי נפש,
כתיב אדם כי יהיה בעור בשרו כו' והובא אל הכהן וראה
הכהן את הנגע, כלומר כאשר אך יובא המצורע הכהן
וראה את הנגע, לא הוגר נגע מבלי הגיד לו מקודם, לא כן
בנגעי בתים כתיב כי תבוא אל ארץ אחוזתכם ונתתי נגע
צרעת וגו' ובא אש לו הבית והגיד לכהן לאמר כנגע נראה
לי בבית, הרי שבנגעי בתים היינו צרכי ביתו צריכים
להגיד לכהן.

(אמרי צדיקים)

סיפרה לו זוגתו בצער שמאז נסיעתו לקאזניץ חוזרים כל
הקונים ומתלוננים על המוצרים שקנו שאינם טריים
וטובים, והיה זאת קפיידא מה'חווה', בראותו כן, נכנס
רבינו לחנות ועמד שם גוי אחד שרצה לקנות הערינג,
כשנתן לו את הדג כרצונו, הריחו הגוי והתלונן שהוא
מסריח, טור לו רבינו נגע מבלי הדג בפניו, וצדע: מנין
לך שהייתי בקאזניץ? ... ומאז חזרה השלוח לארמונו.

זכותו יגן עלינו ועד כל ישראל

(מקורות: באוצר החיים, מעשה אבות, מפי ספרים וסופרים,
תפילה למשה)

אורו של רבינו הרה"ק רבי משה מסאמבור זע"א הפציע לאביו הרה"ק רבי יצחק אייזיק זע"א מכפר סאפרין, ולאמו
מרת הינדא ע"ה.

בהגיעו לפרקו נשא לאשה את בתו של הגה"ק רבי יודא מסאמבור זע"א, בן הגה"ק רבי משה מדראגניטשין זע"א מח"ס
'מגיד משנה' על 'משנת חסידים'.

רבינו הסתופף בצל הרה"ק רבי מנחם מענדל מרימנאב זע"א, הרה"ק רבי משה מפשעווארסק זע"א, והרה"ק הרבי
מלובלין זע"א. והעידו על רבינו ששימש מאה ועשרים בעלי רוח הקודש.
כל ימיו לא ישב רבינו על כסא הרבנות, והתפרנס מחנות שהחזיק למחיתו.

לאחר פטירת אחיו הגדול הרה"ק בעל ה'עטרת צבי' מזידיטשוב זע"א מילא את מקומו אחיו הרה"ק רבי יהודה צבי
מראזלא זע"א, ולאחר הסתלקותו הכתירו את רבינו למלא את מקומו בהנהגת עדת החסידים.

מדברי תורתו של רבינו נדפס הספה"ק 'תפלה למשה'

ויאסף אל עמיו ביום ו' לחודש אייר שנת ת"ר, ומנו"כ בידיטשוב.

פעם לאחר שחזר רבינו מהסתופפות בצל הרבי מלובלין
זע"א פגש בידידו הגה"ק בעל ה'ישועות יעקב' זע"א, הרב מראזלא עושה 'מהפכות', ומסיים שלש פעמים
ותמה הגאון הנ"ל לפני רבינו, הנה אני מדבר עמכם תהלים בגלגל החלום, אך האמת שאחי הרב ר' הירש
בלימוד, ובי"ה יכולים אתם ללמוד, ומה לכם לנסוע לרבי, [ה'עטרת צבי'] נמצא בעולם העליון, ומה שהוא אינו יכול
לעשות שם יש בידי לפעול כאן
בעולם הזה, ובזאת מסר לו מכתב,
וצויה עליו להניחו מתחת הכר של
הילדים החולים, ובעזרת השי"ת
יתרפאו ממחלתם, ואכן כאשר
הגיע השליח מיהרו לשים את
המכתב למראשותם של החולים

♦ הוא היה אומר ♦

ישנו עם אחד מפורד ומפורד בין העמים (אסתר
ג, ה) כל זמן שיש אחדות בין ישראל, אזי
'מפורד ומפורד בין העמים', מזה בא פיזור
ופירוד בין העמים.

ובתוך זמן קצר נתרפאו.
לאחר זמן פתחו את המכתב, וראו שהיה כתוב כהאי
לישנא בכת"ב של רבינו: חוצפא כלפי שמיא נמי מהני,
אני גוזר ואומר, שתיקף יתרפאו שני הילדים ויקומו
ממטתם בריאים ושלמים. אל דברי הכותב בידיים שיש
בהם כח לקרוע גזר דין של שבעים שנה, הק' משה
מסאמבור.

ועובדא זו סיפר לימים הרה"ק רבי יצחק אייזיק
מזידיטשוב זע"א בהתפעלות יתירה, וסיים ואמר 'מי יכול
להשוות עצמו לדודי רבי משה - שהיה למעלה מן השכל,
למעלה מן הזמן, ולמעלה מן הטבע'.

דרכו של רבינו היה לילך לפעמים ברגל לבוש בלואי
בגדים ללובלין אל רבו הק', פעם בדרכו לפני יוה"כ פ',
חשד בו בעל עגלה גברתן שנגנבו ממנו שני סוסים ליד
האכסניא שעל פרשת דרכים, תפס העגלון את רבינו
והובילו לחזקה לכפר הסמוך ומסרו לידי המשטרה
המקומי לחבשו בבית האסורים, כיון שהתקרב ובא ערב
יוה"כ פ' התחנן רבינו לפני שומריו להתיר לו ללכת
להתפלל י"ל נדרי' בציבור בביהכ"נ ס', בהסכמת העגלון
הביאו השוטר לביהכ"נ ועמד על ידו לשמרו מן הבריחה,
עמד רבינו ליד דלת ביהכ"נ מעופף בטליתו ושפך שיחו
לפני קונו, ובחינו יהודי הכפר ביהודי שלא מבני המקום
שמתפלל בכוננות עצומות ובדביקות שלא ראו כמותן,
והביעו את התפעלותם בקול שבודאי הוא צדיק נסתר,
שמע העגלון ונכנסה חרטה ללבו שחשד אותו צדיק
בגניבה ללא כל יסוד, והלך מיד להודיע למשטרה
שנתבררה לו טעותו שהאשים צדיק תמיד שהוא גונב
סוסים וביקשם לשחררו מיד, ונעתר לו המפקד ושחרר
את רבנו מכלאו. למחרת פנו אנשי הכפר אל רבינו
שיעבור לפני התיבה לתפילת שחרית, תחילה סירב, אולם
לאחר שהפצירו בו הרבה נענה לבקשתם, כששמעו
המתפללים את בכייתו וצעקותיו בעמידתו לפני התיבה
נחרדו עד עומק לבם ואף הם נשאו את קולם בתפלה
ובתחנונים לפני בוראם בתשובה שלימה, למחרת יוה"כ פ'
כשהגיע רבינו ללובלין קיבלו הרה"ק בפנים שוחקות
ושאלו היכן התפלל ביום הקדוש, שח לו רבינו את
המעשה, ויען לו הרה"ק: מן השמים עכבון להחזיר לכם
של בני המקום הוא אל אביהם שבשמים.

דרכו של רבינו התאונן פעם בפני אשתו, הן ימינו
קרובים ואנו מוקינים, ואין בידינו מאומה במה לקדם
המלך ה' צבאות ליום פקודה כי יבוא, ענתה לו ואמרה:
במסל"ה נעלה, בחמישה בנינו ארזים אשר נטענו בישראל
הרמוזים בר"ת במסל"ה, הלא הם הרה"ק רבי בעריש
מזידיטשוב, רבי משה מסאמבור, רבי ס'ענדר
מקאמאראנא, רבי ליפא מסאמבור, רבי הירש מזידיטשוב.
רבינו פירש לשון הפסוק 'יתרועעו אף ישירו',
ד'יתרועעו' פירושו אחדות וריעות, שע"י אחדות וריעות,
'ישירו אף', נושרין ונובלין חחרון אף מבני ישראל.

בנו של רבינו היה הרה"ק רבי יהודה צבי מראזלא היה
חתן דודו הרה"ק בעל ה'עטרת צבי' זע"א, וחתן היה
להרה"ק מראזלא, ושמו הרה"ק רבי יעקב מאבליטוב
זע"א, ופעם נפלו שנים מבניו למשכב בחולי מסוכן, ועל
אף שהרה"ק מראזלא שפך הרבה תפילות ותחנונים
לרפואתם לא זכה ליענות מן השמים, ומצבם הלך והחריף,
באחד הלילות חלם שחתונו ה'עטרת צבי' שכבר נסתלק
לעלמא דאתי התגלה אליו עם שני חורים בלבו, והבין
הפתרון ששני נכדיו עתידים להסתלק רח"ל, לכן בקומו
משנתו שלח תיכף את חתנו אבי הילדים שימהר לנסוע
אל רבינו, ויספרו לו דברים כהוינות, והוא עצמו הסתגר
בחדרו ואמר את כל ספר תהלים שלש פעמים בלב נשבר,
ומעומק דלבה התפלל עליהם שישלח להם ה' רפואה
שלימה, והיה כאשר הגיע השליח לרבינו ונכנס אל הקודש

בעת שהסתופף רבינו בצל הרה"ק הרבי מלובלין זע"א
היה לו חנות שמכר שם תבלינים, דגים קטנים ודברים
ללפת בהם את הפת, פעם נסע רבינו להרה"ק המגיד
מקאזניץ זע"א מבלי ליטול רשות מרבו, וכשחזר לביתו